

ויגבטריין (סבריל)

מאת: ד"ר דורית שמואלי

היחידה לנירולוגיה של הילד, מרכז רפואי שערי צדק, ת.ד. 3235, ירושלים

תאריך: 29.08.2014

שמות מסחריים נוספים: סברילן (Sabrilan)

שם גנרי: ויגבטריין (vigbatrinn)

נמצא בשימוש קליני מ-1989, אך השימוש בו החל להיות נפוץ בעיקר משנות ה-90 המאוחרות.

מנגנון פעולה: דיכוי בלתי הפיך של האנזים GABA טרנסאמינאז, שהוא אנזים מפתח בפירוק GABA. GABA הוא אחד המוליכים העצביים (neurotransmitter) המעכבים החשובים במוח. כתוצאה מאי-פירוקו הוא מצטבר במוח והשפעתו המעכבת על הפעילות העצבית גדלה. יש לויגבטריין השפעות נוספות במוח, אולם הן לא נמצאו קשורות לאפקט האנטי-אפילפטי שלו.

ספיגה: לאחר נטילה דרך הפה – תוך 1-2 שעות בשל היותו מעכב הפיך של האנזים זמן השפעתו הוא למספר ימים.
הפרשה: כיליתית.

כמות בדם: אינן בקורלציה להשפעה נוגדת הכפיון ולכן לא נמדדות.

תגובות בין תרופתיות: ויגבטריין גורם לירידה של כ-20% ברמות פניטואין, במנגנון לא ידוע.

יעילות: יעילותו של ויגבטריין כטיפול יחיד או בשילוב תרופות נוספות הוכחה במבוגרים עם פרכוסים חלקיים ועם פרכוסים חלקיים מורכבים. בילדים נמצאה יעילות גבוהה בעיקר באפילפסיה מסוג Infantile spasms קרויה לפעמים גם (West Syndrome) במיוחד בילדים שהגורם לתסמונת אפילפטית זו הוא טופרוס סקלרוזיס (מחלה המערבת בעיקר את העור ואת מערכת העצבים). נירולוגים של הילד ימליצו על תרופה זו כקו הטיפול הראשון ב-Infantile Spasms, בעיקר אם סיבתו טופרוס סקלרוזיס.

תופעות לוואי: תופעת הלוואי המפורסמת ביותר של ויגבטריין היא פגיעה בראיה מסוג צמצום שדות הראיה. בשל תופעה זו יש לבצע בדיקת שדות ראיה (במידה והגיל ומצב הקוגניטיבי מאפשר) וכן בדיקה לתפקוד הרשתית (ERG) ובדיקה לתקינות ההולכה בעצב הראיה (VEP), בילדים בהם קיים ליקוי ראיה לפני התחלת הטיפול יש לשקול טיפול חלופי. יש לבצע מעקב שדות הראיה ERG, VEP, כל חצי שנה. תופעת לוואי שכיחה נוספת היא עליה במשקל. תופעות לוואי אחרות כוללות: טשטוש, אי שקט, בלבול, הפרעות תנועה, בחילות, שינויי מצב הרוח (דיכאון) ועייפות.

Refernces

Appleton RE. The role of vigabatrin in the management of infantile epileptic syndromes. Neurology 1993; 43: 521-523.

Lahat E. Vigabatrin in the treatment of pediatric syndromes. Harefuah 1995 ; 128: 306-308.

Hanock E, Osborne JP. Vigabatrin in the treatment of infantile spasms in tuberous sclerosis: literature review. *J Child Neurol* 1999; 14:71-74.

Gross-Tsur V, Banin E, Shachar E, E, Shalev RS, Lahat E. Visual impairment in children with epilepsy treated with vigabatrin. *Ann Neurol* 2000; 48; 60-6